

Pielikums
Ministru kabineta
2020. gada
rīkojumam Nr.

**Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns
2021.–2024. gadam
(informatīvā daļa)**

Rīga, 2020

Satura rādītājs

Nr.p.k.	Saturs	Lpp.
	Lietotie saīsinājumi	3
	Lietotie termini	4
	Kopsavilkums	5
1.	Esošās situācijas raksturojums	7
1.1.	2017.-2020.gadā īstenotie pasākumi un to rezultatīvie rādītāji	7
1.2.	Rekomendācijas turpmākajam plānošanas periodam	9
2.	Plāna īstenošanas sākotnējās ietekmes novērtējums	9
3.	Plāna sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem	11
4.	Plāna mērķis, rīcības virzieni, uzdevumi un pasākumi	13
4.1.	1. rīcības virziens: ceļotāji-zivju resursu atražošana Gaujas un Ventas baseinu publiskajās ūdenstilpēs	14
4.2.	2. rīcības virziens: zivju resursu atražošana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā	15
4.3.	3. rīcības virziens: zivju resursu atražošana publiski pieejamās ūdenstilpēs	16
4.4.	4. rīcības virziens: zušu krājuma monitoringa pasākumi, turpmākas papildināšanas izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde	18
4.5.	5. rīcības virziens: zivju dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana upēs	19
4.6.	6. rīcības virziens: zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšana	19
5.	Plāna pasākumu darbības rezultāti un rezultatīvie rādītāji	20
6.	Plāna ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetu	23
7.	Par plāna pasākumu īstenošanu atbildīgās institūcijas	26

Lietotie saīsinājumi

BALTFISH	Baltijas jūras zivsaimniecības forums (<i>Baltic Sea Fisheries Forum</i>)
BIOR	valsts zinātniskais institūts “Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts “BIOR””
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
Daugavas HES kaskāde	termiņš apvieno akciju sabiedrības “Latvenergo” Pļaviņu HES, Ķeguma HES un Rīgas HES darbību
ES	Eiropas Savienība
EK	Eiropas Komisija
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
EP	Eiropas Parlaments
HELCOM	Baltijas jūras vides aizsardzības komisija 1992.gada 9.aprīļa “Helsinku konvencijas par Baltijas jūras reģiona vides aizsardzību” mērķu īstenošanai (<i>Helsinki Commission</i>)
HES	hidroelektrostacija
ICES	Starptautiskā Jūras pētniecības padome (<i>International Council for the Exploration of the Sea</i>)
KZP	ES Kopējā zivsaimniecības politika
LAD	Lauku atbalsta dienests
Latvenergo	akciju sabiedrība “Latvenergo”
LVAIF	Latvijas Vides aizsardzības fonds
Zušu plāns	Latvijas Nacionālais zušu krājumu pārvaldības plāns 2009.–2013. gadam un Latvijas Zušu krājumu pārvaldības plāns 2015.–2016. gadam
MK	Ministru kabinets
Pamatnostādnes	Zivju resursu mākslīgās atražošanas valsts programmas pamatnostādnes 2011.–2016. gadam
Plāns	Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns 2021.–2024. gadam
Plāns 2017.-2020.gadam	Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns 2017.–2020. gadam
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
UBA	Upju baseinu apgabals
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
VVD	Valsts vides dienests
Z/a	Zivju audzētava
ZF	Zivju fonds
ZL	1995.gada 12.aprīļa likums “Zvejniecības likums”
ZM	Zemkopības ministrija

Lietotie termini

Bionormatīvs	- savvaļā izlaižamo zivju bioloģiskās kvalitātes rādītāji: attīstības stadija, vecums, svars, dažkārt – atbilstoši ZM rīkojumam par konkrētā gada zivju ielaidumu – arī zivju garums un (vai) to fizioloģiskie rādītāji.
Dzīvotne (arī biotops)	- viendabīga teritorija, kurā vides apstākļu kopums ir atbilstošs noteiktu sugu eksistencei.
Ceļotāzivis	- zivju sugas, kas pieaugušo zivju stadijā dzīvo vai nu jūrā, vai saldūdeņos, taču nārstot ceļo vai nu uz saldūdeņiem, vai jūru.
Ihtiofauna	- zivju sugu sastāvs ūdenstilpē.
Homings	- zivju navigācijas spēja ūdeņos, kad, piemēram, laši atgriežas nārstot tieši tajā upē, pat posmā un pietekā, no kuras tie iznākuši smolta stadijā.
Kāpurs	- zivs vai nēģis pēc izšķīšanās no ikra līdz pilnīgai pārejai uz aktīvu ārējo barošanu.
Smolts	- laša vai taimiņa mazulis, kas viena vai divu gadu vecumā ir fizioloģiski un morfoloģiski piemērojies migrācijai uz jūru un dzīvei sāļā ūdenī.
Stikla zutis	- zušu mazulis agrīnā stadijā, bez pigmentācijas, galvenokārt uzturas okeāna piekrastē.
Publiski pieejama ūdenstilpe	- publiskās ūdenstilpes un ūdenstilpes, kurās zvejas tiesības pieder valstij, citas ūdenstilpes, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātās upes, kurās ir atļauta makšķerēšana, vēžošana un zemūdens medības.
Vaislinieks	- dzimumnobrieduma vecumu sasniegusi zivs, kas izmantojama atražošanai.
Zivsaimnieciski nozīmīgas zivju un vēžu sugas	- tādas zivju un vēžu sugas, kuras tiek intensīvi iegūtas zvejā, makšķerēšanā, zemūdens medībās un vēžošanā, to ieguve tiek regulēta, bet šo zivju un vēžu sugu krājumu mērķtiecīga papildināšana nodrošina to ilgstpējīgu izmantošanu.
Zivju mazulis	- zivs attīstības stadijā pēc kāpura stadijas līdz dzimuma nobriedumam.
Zušu dabiskās izplatības ūdeņi	- ūdenstilpes, kurās zušu migrācijai augšup un lejup nav mākslīgi radītu šķēršļu aizsprostu veidā, arī zušu plāna ūdeņi.
Zutis	- Eiropas zutis (<i>Anquilla anquilla</i>).

Kopsavilkums

1. Latvijas Republikai ir suverēnas tiesības iegūt, izmantot, pētīt, saglabāt un pavairot zivju resursus tās iekšējos ūdeņos, teritoriālajos jūras ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos (ZL 2.pants). Lielākajai daļai Latvijas zivsaimnieciski nozīmīgāko ūdenstilpju ir publisks statuss (atbilstoši Civillikumam – publiskie ūdeņi un ūdeņi ar valsts zvejas tiesībām), kas valstij uzliek noteiktu atbildību par zivju resursu ilgtspējas nodrošināšanu tajās.

2. Antropogēnās ietekmes rezultātā zivju resursiem un to dzīvotnēm tiek nodarīti kaitējumi, kuru ietekme var būt arī ļoti ilglaicīga un nemainīgā kaitējuma apjomā. Papildus tam zivju resursus ietekmē arī dabiskie vides procesi – klimata izmaiņas, ekstremāli dabas apstākļi, vietējā areālā neraksturīgu sugu ieviešanās utt.

3. Zivju resursu atjaunošanu un uzturēšanu ilgtspējīgi izmantojamā stāvoklī var nodrošināt ar zivju ieguves liegumiem, vides aizsardzības un citiem preventīviem saglabāšanas pasākumiem, tostarp zivju resursu atražošanu, dabiskos ūdeņos ielaižot z/a izaudzētos zivju mazuļus. Tāpat zivju resursu ilgtspēju nodrošina zivju dzīvotņu uzlabošana, nārsta vietu un migrācijas iespēju atjaunošana vai jaunu šādu vietu izveidošana.

4. Atbilstoši Zvejniecības likumā noteiktajam, zivju resursu pārzinātājam sadarbībā ar BIOR ir jāveic saskaņotu pasākumu īstenošana zivju resursu saglabāšanai (ZL 21.panta pirmā daļa) un zivju resursi ir pavairojami, pamatojoties uz MK apstiprinātām zivju resursu mākslīgās atražošanas pamatnostādņēm (ZL 21.panta otrā daļa).

5. Plāna izstrādes brīdī Latvijas dabiskajos iekšējos ūdeņos zivju resursu atražošanā tika īstenots *plāns 2017.-2020.gadam*¹, bet iepriekšējā periodā no 2011. līdz 2016.gadam Latvijā zivju resursu atražošanas politika tika nodrošināta ar *pamatnostādņēm*². Sakarā ar to, ka 2020. gada 31.decembrī noslēgsies plāna 2017.–2020. gadam darbība, nepieciešams izstrādāt šīs jomas politikas plānošanas dokumentu, kura darbības ilgums būtu vismaz turpmākie 4 gadi.

6. *MK 2014. gada 2. decembra noteikumi Nr.737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi"*³ (turpmāk – MK noteikumi Nr.737) paredz izstrādāt pamatnostādnes, ja tiek noteikti jauni vidēja termiņa attīstības virzieni nozaru politikās, savukārt, ja vidējā termiņā netiek izvirzīti jauni attīstības virzieni nozaru politikās, pamatnostādņu vietā var izstrādāt plānu vidējam termiņam.

7. Sakarā ar to, ka 2021.–2024.gadā nav paredzēts mainīt zivju resursu mākslīgās atražošanas politikas virzienu, bet gan turpināt plānā 2017.-2020.gadam, pamatnostādņēs un *zušu plānā*⁴ noteikto mērķu un uzdevumu īstenošanu, ZL paredzēto pamatnostādņu un *Padomes 2007.gada 18.septembra Regulā (EK) Nr.1100/2007, ar ko nosaka pasākumus Eiropas zušu krājumu atjaunošanai*⁵ (turpmāk – EK regula Nr.1100/2007) noteikto mērķu sasniegšanai, ir izstrādāts *Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns 2021.– 2024.gadam* (turpmāk – Plāns).

8. Plāns atbilst *Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027.gadam*⁶ prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" rīcības virzienam "Daba un vide – "Zaļais kurss"" sasaistē ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, kas balstīta zinātniskajos pētījumos un dabas resursu ilgtspējīgā izmantošanā.

9. **Plāna mērķis** – bioloģiski daudzveidīgi, saglabāti un zivsaimnieciski ilglaicīgi

¹ Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns 2017.-2020.gadam <http://polsis.mk.gov.lv/documents/5764>

² Zivju resursu mākslīgās atražošanas valsts programmas pamatnostādnes 2011.–2016.gadam <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3540>

³ MK 2014. gada 2. decembra noteikumi Nr.737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi" <https://likumi.lv/doc.php?id=270934>

⁴ Latvijas Zušu krājumu pārvaldības plāns 2015.-2016.gadam <https://likumi.lv/ta/id/273754-par-latvijas-zusu-kraju-parvaldibas-planu-20152016gadam>

⁵ EK regula Nr. 1100/2007

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32007R1100&from=LV>

⁶ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027.gadam https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saem%C4%81_1.pdf

izmantojami zivju resursi Latvijā.

10. Plānā identificētas šādas galvenās **risināmās problēmas**:

a) zivju resursu atražošanas pasākumu turpināšana un antropogēnās ietekmes mazināšana, tostarp iespēju robežās uzlabojot zivju dabiskās dzīvotnes, atjaunojot nārsta vietas, nojaucot šķēršļus, kas traucē zivju migrācijai, vai izveidojot jaunus migrācijas ceļus Latvijas iekšējos publiski pieejamajos ūdeņos, lai nodrošinātu zivju resursu uzturēšanu bioloģiski daudzveidīgā un zivsaimnieciski izmantojamā stāvoklī;

b) zušu krājumu monitoringa veikšana upēs un ezeros, kuros, iepriekšējos politikas plānošanas periodos tika ielaisti stikla zuši, lai nodrošinātu zušu krājumu ilgtspējību, kā arī rekomendāciju izstrāde turpmākajai zušu krājumu papildināšanai nākošajā politikas plānošanas periodā;

c) zivju resursu atražošanas zinātniskā uzraudzība un novērtējums, lai sniegtu nepieciešamās zinātniskās rekomendācijas zivju resursu atražošanas, to dzīvotņu un nārsta vietu vai migrācijas iespēju atjaunošanas pasākumu īstenošanai, kā arī izvērtētu pasākumu īstenošanas efektivitāti un izstrādātu ieteikumus to pilnveidošanai.

11. Lai veicinātu iepriekšminēto problēmu risināšanu, turpmākā rīcība plānota šādos **sešos virzienos**:

a) 1. rīcības virziens: ceļotājzivju resursu atražošana Gaujas un Ventas baseinu publiskajās ūdenstilpēs;

b) 2. rīcības virziens: zivju resursu atražošana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā;

c) 3. rīcības virziens: zivju resursu atražošana publiski pieejamās ūdenstilpēs;

d) 4. rīcības virziens: zušu krājuma monitoringa pasākumi, turpmākas papildināšanas izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde;

e) 5. rīcības virziens: zivju dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana upēs;

f) 6. rīcības virziens: zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšana.

12. Plāns tiks īstenots, izmantojot ikgadējos valsts budžeta apakšprogrammai 25.01.00 "Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte", 25.02.00 "Zivju fonds" iedalītos līdzekļus, kā arī Latvenergo ikgadējos kompensācijas maksājumus par zivju resursiem nodarītajiem zaudējumiem. Pasākumos, kas ir saskaņīgi ar ES KZP un vides politikas īstenošanu, un kuru finansēšanu pieļauj ES fondu izmantošanu nosakošais regulējums, var tikt papildus iesaistīti arī 2021.-2027. plānošanas perioda atbilstošu ES fondu (piemēram, EJZF) un Latvijas līdzfinansējuma līdzekļi, nodrošinot attiecīgo pasākumu vai pasākumā īstenojamo projektu veidu nepārklāšanos ar valsts budžeta finansētajiem pasākumiem vai projektiem.

13. Jautājums par iespēju papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai plāna īstenošanai 2022. un 2023.gadā tiks izskatīts MK likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022., 2023. un 2024.gadam" un MK likumprojekta "Par valsts budžetu 2022.gadam" sagatavošanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu priekšlikumiem jauno politikas iniciatīvu pieteikumiem, ievērojot valsts budžeta finansiālās iespējas.

14. Par plāna projektu un tajā risināmajiem jautājumiem 10.07.2020. tika informēta Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvās padome. Minētā konsultatīvā padome atbalstīja nākamajā plānošanas periodā īstenojamās zivju resursu atražošanas un saglabāšanas pasākumus.

15. Par plāna īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību tika veiktas konsultācijas ar VVD un DAP un to rezultāti tika nosūtīti VPVB lēmuma pieņemšanai. Ievērojot VPVB 24.09.2020. lēmumu Nr.4-02/59 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu", plānam netiek piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, ja tiek ievēroti spēkā esošie normatīvie akti un plāna izstrādē iesaistīti dabas un vides aizsardzības institūciju izvirzītie nosacījumi, kas attiecas uz vietējas izcelsmes un reģionu zivju mazuļu izmantošanu atražošanai, vienlīdz augstas prioritātes nodrošināšanu pasākumiem, kas saistīti ar zivju dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošanu upēs, gan arī atražošanas pasākumiem, kā arī

atbalsta nesniegšanu svešzemju un vietējā areālā neraksturīgu zivju sugu ielaīšanai dabiskajās ūdenstilpēs.

16. Saskaņā ar MK 2009. gada 25. augusta noteikumiem Nr.970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" plāna projekts pirms tā iesniegšanas Valsts sekretāru sanāksmē tika ievietots ZM un MK tīmekļvietnē <https://www.zm.gov.lv/zemkopibas-ministrija/apsriesanas> no līdz, tās laikā tika saņemti priekšlikumi plāna pilnveidošanai.

1. Esošās situācijas raksturojums

17. Zivju resursu stāvokli Latvijas iekšējos ūdeņos ietekmē vides faktoru īstermiņa un ilgtermiņa svārstības (piemēram, klimata pārmaiņas), kā arī antropogēnie faktori – ūdenstilpju piesārņošana ar notekūdeņiem un biotopu degradācija, ezeru eitrofikācija, šķēršļu izveide uz upēm un upes gultņu padziļināšana, jaunu zivju sugu ieviešana utt.

18. Mazo upju augšteces meliorācijas dēļ daudzās vietās ir pārveidotas, kā arī mainīts ar tām saistīto ezeru ūdens līmenis, to paaugstinot vai pazeminot. Ūdens līmeņa regulēšanai upēs uzbūvēti dambji un slūžas, tā izpostot zivju dabiskās nārsta vietas, radot šķēršļus zivju migrācijai un palielinot piesārņojuma risku. Zivju resursu stāvokli negatīvi ietekmē arī veco ūdensdzirnavu aizsprostu paliekas un citas hidrotehniskas būves, kas atrodas uz upēm, traucējot zivju dabisko migrāciju. Turklāt upēs mazās HES parasti rada ūdens līmeņa krāsas cikliskas svārstības, ierobežo zivju migrācijas un dabiskās vairošanās iespējas, samazina upju zivsaimniecisko produktivitāti.

19. Vislielākos zaudējumus Latvijas iekšējo ūdeņu zivju resursiem ir radījuši trīs Daugavas HES – Ķeguma HES, Pļaviņu HES un Rīgas HES – izbūve un ekspluatācija. Šīs spēkstacijas pieder Latvenergo, un kopā tās veido Daugavas HES kaskādi. Šīs kaskādes darbība izraisa zivju resursu zaudējumus, jo tiek pārtraukti zivju migrācijas ceļi, applūdinātas nārsta vietas, ūdens līmenis cikliski svārstās un turbīnās iet bojā zivis. Pēc Rīgas HES izbūves ceļotājzivīm vairs nav pieejamas dabiskās nārsta un barošanās vietas augšpus Rīgas HES aizsprosta Daugavā un ar to saistītajās upēs un ezeros, kas aptver vairāk nekā 60 % no Latvijas teritorijas.

20. Iepriekšminēto antropogēno pārveidojumu dēļ ir mainījušies upju biotopi, samazinājušās zivīm pieejamo straujteču platības. Kopumā šo pārveidojumu dēļ samazinājušies tādu zivsaimnieciski vērtīgo ceļotājzivju sugu kā lasis, taimiņš, vimba, upes nēģis, alata, zutis un straucha forele izplatības areāli.

21. Viens no risinājumiem gadījumos, kad tiek pārveidotas zivju nārsta vietas vai, kad trūkst to mazuļiem piemērotu dzīvotņu, ir zivju mazuļu audzēšana kontrolētos apstākļos un tam sekojoša vairāk nobriedušu, pret ārējās vides faktoru ietekmi izturīgāku zivju mazuļu ielaīšana upēs un ezeros jeb mākslīgā zivju resursu atražošana.

1.1. 2017.-2020.gadā īstētie pasākumi un to rezultatīvie rādītāji

22. Zivju resursu mākslīgās atražošanas pasākumi, pamatojoties uz zinātniskām rekomendācijām, Latvijas iekšējos publiski pieejamajos ūdeņos tiek veikti, lai kompensētu cilvēka darbības rezultātā zivju resursiem nodarītos zaudējumus, kā arī, lai nodrošinātu šo resursu nepārtrauktu, ilgtermiņa uzturēšanu izmantojamā līmenī un to atjaunošanu.

23. Zivju resursu mākslīgā atražošana Latvijā 2017.–2020.gadā notika saskaņā ar šajā jomā izstrādāto plānu, kurā iekļauti sekojoši pasākumi:

a) 1. rīcības virziens: Gaujas un Ventas baseinu publisko upju ceļotājzivju resursu papildināšana;

b) 2. rīcības virziens: Daugavas baseina publisko upju un ezeru zivju resursu papildināšana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai;

c) 3. rīcības virziens: pārējo publiski pieejamo upju un ezeru zivju resursu

papildināšana, dabisko dzīvotņu kvalitātes uzlabošana un nārsta vietu atjaunošana;

d) 4. rīcības virziens: zušu krājumu papildināšana un monitorings saistībā ar zušu krājumu pārvaldības pasākumu;

d) 5. rīcības virziens: plāna īstenošanas zinātniskās uzraudzības un novērtējuma nodrošināšana.

24. Pirms tam periodā no 2011. līdz 2016.gadam zivju resursu atražošanas politika tika īstenota ar pamatnostādņem (iepriekš no 2001. līdz 2010.gadam – Zivju resursu atražošanas valsts programma), tādējādi tiek nodrošināta zivju resursu atražošanas valsts politikas nepārtrauktība, kas sniedz iespēju Latvijas zivju resursus izmantot ilgtspējīgi.

25. Detalizēts zivju resursu mākslīgās atražošanas un krājumu papildināšanas pamatojums un situācijas izvērtējums par 2011.-2016.gadā īstenotajiem pasākumiem, kā arī pasākumu rezultatīvie rādītāji mērķu sasniegšanai tika attiecīgi atspoguļoti plānā 2017.-2020.gadam.

26. Informatīvais ziņojums par plāna 2017.-2020.gadam īstenošanu saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 17.novembra rīkojuma Nr.684 "Par Zivju resursu mākslīgās atražošanas plānu 2017.-2020.gadam" 2.punktu tiks iesniegts Ministru kabinetā līdz 2021.gada 1.jūlijam, līdz ar to šī plāna esošās situācijas raksturojumā tiek sniegtas trīs gadu (2017.-2019.) rezultatīvo rādītāju izpildes kopējās tendences.

27. Par plāna 2017-2020.gadam 1. rīcības virziena izpildi ir atbildīgs BIOR un šī rīcības virziena pasākumu īstenošanai tiek nodrošināts finansējums no valsts budžeta apakšprogrammas 25.01.00 "Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte". Kopumā 1. rīcības virziena īstenošanas trīs gados (līdz 2019.gada beigām) BIOR zivju resursus Latvijas ūdenstilpēs ir papildinājis ar 19,62 milj. zivju un nēģu kāpuriem, mazuļiem un smoltiem (plāna 2017.-2020.gadam rezultatīvais rādītājs – 6,021 milj.gab. gadā), kas atbilst un pat nedaudz pārsniedz plānotos rādītājus.

28. Plāna 2017.-2020.gadam 2. rīcības virziens tiek īstenots, lai ar Latvenergo ikgadēji zivju resursiem noteikto zaudējumu kompensācijas līdzekļiem mazinātu Daugavas HES kaskādes darbības dēļ zivju resursiem radītos zaudējumus. Kopumā 2017.–2019.gadā BIOR z/a tika izaudzēti un Daugavas baseina ūdenstilpēs kopumā izlaisti 32,04 milj. gab. laša, taimiņa, vimbas, zandarta, sīgas, līdakas un nēģa kāpuri, mazuļi un smolti (plāna 2017.-2020.gadam rezultatīvais rādītājs – 6,37 milj.gab. gadā), kas pārsniedz plānotos rādītājus.

29. 1. un 2.rīcības virziena ietvaros BIOR z/a izaudzētie un ikgadējie zivju mazuļu ielašanas daudzumi 2017.-2019.gadā Gaujas, Ventas un Daugavas baseinu ūdenstilpēs daļījumā pa zivju sugām, to vecuma grupām un konkrētiem ūdeņiem pieejami ZM mājaslapā⁷.

30. Plāna 2017.-2020.gadam 3. rīcības virziena izpilde tiek īstenota par ZF valsts budžeta dotācijas līdzekļiem. Ihtiofaunas papildināšanai publiski pieejamās ūdenstilpēs tika ielaisti ālanta, līdakas, zandarta, taimiņa, vēdzeles, strauta foreles, zuša un upes nēģa kāpuri un mazuļi, kas tika izaudzēti galvenokārt privātajās z/a. Kopumā, atbilstoši ZF ikgadēji pieejamajam atbalstam, laika posmā no 2017. līdz 2019. gadam zivju resursi papildināti ar 6,05 milj. kāpuriem un mazuļiem 105 ūdenstilpēs, kas atbilst plānotajiem izpildes rādītājiem (ik gadu īstenoti 50 projekti zivju resursu papildināšanai). Detalizēti ikgadējie ielašanas apjomi daļījumā pa zivju sugām, to vecuma grupām un konkrētiem dabiskajiem ūdeņiem pieejami ZM mājaslapā⁸.

31. 3.rīcības virziena ietvaros ar ZF atbalstu 2017.-2019.gadā kopumā ir realizēti arī 19 projekti zivju dzīvotņu uzlabošanai un nārsta vietu atjaunošanai, kas ir labs izpildes rādītājs (plāna 2017.-2020.gadam rezultatīvais rādītājs – 5 īstenoti projekti gadā). Galvenokārt šie projekti bija saistīti ar bebru aizsprostu nojaukšanu, koku sagāzumu izvākšanu vai ūdensaugu izpļaušanu.

⁷ <https://www.zm.gov.lv/zivsaimnieciba/statiskas-lapas/akvakultura/zivju-resursu-atrazosana/bior-zivju-audzetas-izaudzeto-zivju-mazuļu-ielašana-dabiskajās-ūden?nid=735#jump>.

⁸ <https://www.zm.gov.lv/zivsaimnieciba/statiskas-lapas/akvakultura/zivju-resursu-atrazosana/zivju-fondapakuma-realizeto-projektu-ietvaros-publiskajās-ūdenstilp?nid=736#jump>.

32. Plāna 2017.-2020.gadam 4.rīcības virziena ietvaros tika nodrošināta stikla zušu ielašana 2017.-2019.gadā 2 435 400 gab. apjomā kopumā 42 ūdenstilpēs (apjomi atbilst plāna 2017.-2020.gadam rezultatīvajiem rādītājiem), kā arī ik gadu tika nodrošināts monitoringa vismaz 20 upēs un 6 ezeros, kuros bija iepriekš ielaisti zušu mazuli (plānā 2017.-2020.gadam noteiktais rezultatīvais rādītājs). BIOR veiktā monitoringa pasākumu izpildes apraksti sniegti BIOR ikgadējās atskaitēs par zivju resursu izpētes un izmantošanas regulēšanas pasākumu nodrošināšanu⁹.

33. Īstenojot plāna 2017.-2020.gadam 5. rīcības virzienu nodrošināta zivju mākslīgās atražošanas pasākumu koordinācija, kopumā 2017.-2019.gadā sniegti 254 atzinumi par ZF pieteiktajiem projektiem zivju atražošanai, dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanai, kā arī sagatavoti pārskati un sniegtas zinātniskās rekomendācijas par plānā īstenotajiem pasākumiem (plāna 2017.-2020.gadam rezultatīvais rādītājs – 80 atzinumi, rekomendācijas un pārskati gadā, kas ir ievērojami pārsniegti).

1.2. Rekomendācijas turpmākajam plānošanas periodam

34. 2021.-2024.gada plānošanas periodā zivju resursu mākslīgā atražošana, dzīvotņu un nārsta vietu atjaunošana, kā arī īstenoto pasākumu novērtēšana un zinātnisko rekomendāciju sagatavošana, līdzīgi kā 2017.-2020.gadā, būtu īstenojama ar vairākiem rīcības virzieniem, no kuriem trīs būtu saistīti ar zivju resursu mākslīgo atražošanu, jo katram no šiem rīcības virzieniem ir paredzēts savs finansējuma avots un mērķis – valsts budžets, Latveņero HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācija zivju resursiem un ZF ietvaros īstenotie ūdeņu apsaimniekotāju projekti. Atsevišķi rīcības virzieni būtu jāparedz zušu krājuma novērtēšanai un rekomendāciju izstrādei turpmākajai rīcībai zušu krājuma pārvaldības pasākumu ietvaros, zivju dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošanai, kā arī plāna īstenošanas zinātniskajai uzraudzībai, novērtējumam un rekomendāciju izstrādei.

35. Mākslīgai atražošanai paredzētajām zivsaimnieciski nozīmīgajām zivju sugām, kā arī pārējo plāna rīcības virzienu īstenošanai ir sniegtas BIOR rekomendācijas¹⁰, kas tiek ievērotas un ir integrētas plāna rīcības virzienos ietvertu uzdevumu īstenošanā.

36. Ievērojot DAP nosacījumus, pirms zivju resursu atražošanas vai dabisko dzīvotņu atjaunošanas aizsargājamās dabas teritorijās, ņem vērā šo teritoriju izveides mērķi un normatīvos aktus, kas regulē īpaši aizsargājamo teritoriju aizsardzību un izmantošanu, kā arī plānā netiek paredzēta svešzemju vai vietējā areālā vai ūdenstilpēs neraksturīgu zivju sugu ielašana.

2. Plāna īstenošanas sākotnējās ietekmes novērtējums

37. Plāns ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kurā paredzēts turpināt plānā 2017.-2020.gadam un pamatnostādņēs uzsāktos rīcības virzienus, lai nodrošinātu tajos izvirzīto mērķu sasniegšanu nākamajā periodā. Plāns sagatavots, ņemot vērā 35.punktā minētās BIOR izstrādātās zinātniskās rekomendācijas.

38. Plāns ietver:

a) zivju resursu mākslīgo atražošanu, zivju nārsta vietu atjaunošanu, dzīvotņu uzlabošanu un migrācijas iespēju atjaunošanu upēs, šo pasākumu zinātnisko uzraudzību, novērtējumu un ieteikumus to pilnveidošanai. Minētie pasākumi sekmēs zivsaimnieciski izmantojamo zivju resursu ilgtspēju un daudzveidību Latvijas publiski izmantojamajos ūdeņos, kā arī mazinās antropogēnās ietekmes radītos zaudējumus;

b) zušu krājumu pārvaldību – zušu resursu monitoringu un rekomendāciju izstrādi turpmākajām darbībām, kas nodrošinās iepriekšējos periodos īstenoto pasākumu pēctecību un ilgtspēju, ievērojot EK regulā Nr. 1100/2007 izvirzīto mērķi un pasākumus tā sasniegšanai.

⁹ <https://www.zm.gov.lv/zivsaimnieciba/statiskas-lapas/zivju-resursu-izpete?nid=2722#jump>.

¹⁰ <https://www.zm.gov.lv/zivsaimnieciba/statiskas-lapas/akvakultura/zivju-resursu-atrazosana?nid=724#jump>

39. Sākotnējais (*ex-ante*) politikas novērtējums balstās uz BIOR 2020.gadā veikto zivju resursu mākslīgās atražošanas novērtējumu, kas atspoguļots šī plāna 1.1. sadaļā un ietver iepriekšējā politikas plānošanas periodā īstenoto pasākumu un sasniegto rezultātu aprakstu, kā arī BIOR izstrādātajām zinātniskajām rekomendācijām turpmākai rīcībai.

40. Plānots, ka 2021.–2024.gadā tiks nodrošināta tālāka zivju resursu mākslīgā atražošana, zušu krājumu monitorings un nepieciešamo rekomendāciju izstrāde, zivju dzīvotņu un nārsta vietu atjaunošana, migrācijas iespēju atjaunošana upēs, kā arī plāna īstenošanas zinātniskā uzraudzība un novērtējums.

41. Galvenie zivju resursu mākslīgās atražošanas pasākumu īstenošanas rezultātīvie rādītāji būs publiski pieejamās ūdenstilpēs ielaisto zivju (tostarp nēģu) kāpuru, mazuļu un smoltu skaits, kā arī publiski pieejamo ūdenstilpju skaits, kurās ir veikta resursu papildināšana, bet uzlaboto zivju dzīvotņu vai atjaunoto nārsta vietu un migrācijas iespēju upēs pasākumu īstenošanas rezultatīvais rādītājs tiks atspoguļots ar šajā jomā īstenoto projektu kopskaitu. Papildus, veicot plāna īstenošanas zinātnisko novērtējumu, tiks nodrošināta informācijas apkopošana un izvērtēšana par zivju mazuļu ielašanas efektivitāti.

42. Zušu krājumu pārvaldībā paredzētajiem pasākumiem ilgtermiņā jāpanāk zušu krājumu stāvokļa uzlabošanās un iespēju robežās arī to atjaunošanās, tāpēc Latvijā labākais indikators sasnieguma novērtējumam būtu apsekoto ūdenstilpju skaits un sudrabzušu daudzuma pieaugums ūdeņos, kuros tie iepriekšējos periodos ir ielaisti.

43. Īstenojot plānu tiks nodrošināta Latvijas publiski pieejamo iekšējo ūdeņu zivju resursu atražošana un zušu krājuma monitorings, zivju dzīvotņu uzlabošana, nārsta vietu un migrācijas iespēju atjaunošana, plāna īstenošanas zinātniskā uzraudzība un novērtējums, kā arī nepieciešamo rekomendāciju sagatavošana ilgtspējīgai zivju krājumu pārvaldības politikas īstenošanai.

44. Plānā noteiktie rīcības virzieni ietver galvenās zivju resursu atražošanas un zivju dzīvotņu uzlabošanas, kā arī šo pasākumu uzraudzības un novērtēšanas sastāvdaļas. Pasākumi, kas noteikti plāna mērķa sasniegšanai katrā no rīcības virzieniem, ir savstarpēji saistīti un papildina cits citu.

45. Īstenojot plānu, tiks nodrošināta pozitīva ietekme gan uz Latvijas tautsaimniecību kopumā, gan tās iedzīvotāju interesēm un vidi:

a) palielināsies iekšējo ūdeņu, Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ūdeņu zivsaimnieciski nozīmīgie zivju resursi, nodrošinot papildus aptuveni 500 tonnu zivju gadā (šis aprēķins balstīts uz izlaižamo zivju mazuļu vidējiem izdzīvošanas (atgūvuma) koeficientiem saskaņā ar *MK 2001. gada 8. maija noteikumiem Nr.188 "Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība"*);

b) mērķtiecīgi palielinot iekšējo ūdeņu zivju resursus, tiks radīti labvēlīgi apstākļi to izmantošanai maksšķerēšanā, vēžošanā un zemūdens medībās, palielināsies iespējas attīstīt uzņēmējdarbību zvejniecībā un zivkopībā, ar ūdeņiem saistītā tūrismā, kā arī citās jomās, kas saistītas ar reģionālo attīstību;

c) palielināsies ieņēmumi valsts un pašvaldību budžetā no pārdotajām maksšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartēm un licencēm, kā arī licencēm komercdarbībai zvejniecībā, no maksas par ūdenstilpju un zvejas tiesību nomu u.c. pakārtotiem ieņēmumiem, tostarp saistībā ar tūrisma attīstību un rekreāciju;

d) tiks saglabāta ihtiofaunas bioloģiskā daudzveidība, kā arī nodrošināta zivsaimnieciski nozīmīgo zivju sugu papildināšana un to ilgtspējīga izmantošana;

e) tiks nodrošināta zivju dzīvotņu uzlabošana, nārsta vietu un migrācijas iespēju atjaunošana, kas veicinās dabisko zivju resursu pieaugumu konkrētos ūdeņos.

46. Plāna īstenošanas zinātniskais novērtējums nodrošinās:

a) izlaisto zivju mazuļu kvalitātes uzraudzību pirms to izlaišanas upēs un ezeros un līdz ar to izdzīvošanas spēju dabiskajā vidē;

b) laša un taimiņa smoltu kvalitātes un atražošanas efektivitātes novērtējumu, kā arī

nēga krājuma stāvokļa novērtējumu un atražošanas metožu efektivitātes izvērtējumu;

c) zivju resursu atražošanas efektivitātes novērtēšanu un ieteikumus zivju resursu atražošanas un krājumu papildināšanas pilnveidošanai nākamajā politikas plānošanas periodā;

d) zivju dzīvotņu uzlabošanas un nārsta vietu atjaunošanas efektivitātes novērtējumu.

3. Plāna sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un tiesību aktiem

47. Plāns atbilst *Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam* (apstiprināts ar 2020. gada 2. jūlija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu) prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” rīcības virzienam “Daba un vide – “Zaļais kurss”” sasaistē ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, kas balstīta zinātniskajos pētījumos un dabas resursu ilgtspējīgā izmantošanā.

48. Ar 2019. gada 17. jūlija MK rīkojumu Nr. 380 apstiprinātais *Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam*, kas paredz pārskatīt zivju resursu mākslīgās atražošanas pamatnostādnes un nepieciešamības gadījumā noteikt tajās lielākus atražošanas apjomus klimata pārmaiņu skartajām dabisko ūdeņu zivju sugām.

49. *Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns 2017.–2020. gadam* (apstiprināts ar MK 17.11.2016. rīkojumu Nr.684), kura mērķis ir ilgtspējīgi izmantojami un daudzveidīgi publiski pieejamie iekšējo ūdeņu zivju resursi Latvijā. Plānā noteiktā mērķa sasniegšanai paredzēti konkrēti rīcības virzieni, noteiktas atbildīgās institūcijas un norādīti to īstenošanai nepieciešamie ikgadējie līdzekļi un to avoti.

50. *Zvejniecības likums* (spēkā no 12.05.1995.) regulē Latvijas iekšējo ūdeņu, teritoriālo jūras ūdeņu un ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņu zivju resursu iegūšanu, izmantošanu, pētīšanu, saglabāšanu, pavairošanu un pārraudzīšanu. Zivju resursus iekšējos un teritoriālajos ūdeņos pārvalda valsts ZM personā, pamatojoties uz resursu uzskaiti, novērtējumu un rekomendācijām, ko nodrošina institūts BIOR vai citas juridiskās personas, kuru statūtos ir paredzēts šāds darbības virziens. ZM ir atbildīga par zivsaimniecības nozares politikas ieviešanu saskaņā ar KZP un atbilstošu tiesību aktu izstrādi resursu ilgtspējīgai izmantošanai. Zivsaimniecisko ūdeņu pārzinātājiem vai izmantotājiem jāīsteno zinātniski pamatoti pasākumi zivju resursu saglabāšanā un pavairošanā. Valsts politikas mērķus un uzdevumus zivju mazuļu atražošanai un ielaišanā dabiskajās ūdenstilpēs nosaka MK apstiprinātas zivju resursu mākslīgās atražošanas pamatnostādnes (ZL 21.panta otrā daļa), bet, ja zivju resursus pavairo ūdenstilpju, zvejas tiesību nomnieki vai privāto ūdeņu īpašnieki, to dara atbilstoši ūdenstilpju zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumiem un uz atsevišķu līgumu pamata. Zivju resursu pavairošanu Daugavā, tās baseina ūdenstilpēs (Daugavas HES kaskādes darbības zaudējumu kompensācijai) un pēc valsts pasūtījuma arī citos ūdeņos nodrošina institūts BIOR. Likums arī paredz, ka zivsaimnieciskā ekspertīze var noteikt mākslīgi pavairotu zivju mazuļu ielaišanu kā kompensāciju par saimnieciskās darbības radītajiem zaudējumiem zivju resursiem noteiktā ūdenstilpē (ZL 26.panta ceturtā daļa). Jaunu zivju sugu ieviešanai vai pārvietošanai nepieciešama DAP atļauja, kas saskaņota ar institūtu BIOR un PVD (ZL 22.panta pirmā daļa). ZF paredz finansējuma nodrošināšanu zivju resursu atražošanas un aizsardzības pasākumiem (ZL 27.pants), un tos piešķir ZF padome, pamatojoties uz attiecīgiem MK noteikumiem (ZL 29.pants).

51. *Civillikums* nosaka publisko ūdeņu un ūdeņu sarakstus, kuros zvejas tiesības pieder valstij, un šie saraksti ietverti, II pielikumā (1115.pantam) “Ezeru saraksts, kuros zvejas tiesības pieder valstij” un III pielikumā (1117.panta piezīmei) “Upju vai to daļu saraksts, kurās zvejas tiesības pieder vienīgi valstij”.

52. Atbilstoši *Sugu un biotopu aizsardzības likumam* (spēkā no 19.04.2000.) ir izveidoti īpaši aizsargājamo sugu un biotopu saraksti, kuros iekļautas apdraudētas, izzūdošas vai retas sugas un biotopi vai sugas, kas apdzīvo specifiskus biotopus.

53. Latvijas Republikas 19.05.1994. likuma “*Par pašvaldībām*” 15.pants reglamentē Latvijas pašvaldību autonomās funkcijas, nosakot kārtību, kādā izmantojami publiskā

lietošanā esošie ūdeņi.

54. *Zemes pārvaldības likums* (spēkā no 01.01.2015.) paredz, ka vietējā pašvaldība ir valdītājs tās administratīvajai teritorijai piegulošajiem jūras piekrastes ūdeņiem, kā arī tās administratīvajā teritorijā esošajai jūras piekrastes sauszemes daļai un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kuru valdītājs nav par vides aizsardzību atbildīgā ministrija vai cita ministrija un kuri nav privātpersonu īpašumā.

Plāna sasaiste ar citiem starptautiskiem dokumentiem

55. *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (11.12.2013.) par kopējo zivsaimniecības politiku* ir izstrādāta, lai nodrošinātu ES zivsaimniecības nozares ilgtspējību. KZP ir noteikumu kopums par Eiropas zvejas flotes pārvaldību un zivju krājumu saglabāšanu. Tā ir izstrādāta, lai pārvaldītu kopējos resursus. Ir atzīts, ka savvaļas zivju resursi tiek pārzvejoti, un to vismaz daļēji iespējams kompensēt ar akvakultūras paņēmieniem.

56. *EK regula Nr. 1100/2007*. Ar šo regulu izveido sistēmu *Anguilla anguilla* sugas Eiropas zušu krājumu aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai Kopienas ūdeņos, piekrastes lagūnās, upju grīvās, upēs un savstarpēji saistītos iekšzemes ūdeņos, kas ietek ICES III, IV, VI, VII, VIII, IX apgabala jūrās vai Vidusjūrā.

57. *Rekomendācijas Baltijas laša pārvaldības plānam*, kuras izstrādājis BALTFISH un, kas ir iesniegtas EK.

58. 1992.gada 9.aprīļa "*Helsinku konvencija par Baltijas jūras reģiona vides aizsardzību*" starptautiski regulē Baltijas jūras vides aizsardzību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Dažas HELCOM rekomendācijas vai projekti ir veltīti Baltijas laša, taimiņa un stores aizsardzībai, uzsverot bioloģiski piesardzīgu pieeju to mākslīgai atražošanai (HELCOM Recommendation 19/2,1998; HELCOM SALAR PROJECT, 2010; HELCOM HABITAT 10/2008, Doc. 4.4/5).

59. 2019.gada 7.marta HELCOM rekomendācijas projekts "*Baltijas stores aizsardzības un atjaunošanas plāns*", kas paredz Baltijas storu krājuma aizsardzības un atjaunošanas pasākumus Igaunijā, Dānijā, Vācijā, Latvijā, Lietuvā un Polijā.

60. *Eiropas Padomes direktīva "Par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību"* (CD 92/43/EEK) izdota, lai veicinātu dabisko biotopu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, faunas un floras aizsardzību.

Plāna sasaiste ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem

61. *MK 2001.gada 8.maija noteikumi Nr.188 "Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība"* nosaka kārtību, kādā tiek noteikti un kompensēti saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītie zaudējumi. Zivju resursiem nodarītajā zaudējumā ietver gan tiešos zivju resursu zudumus, gan netiešos zaudējumus, kas radušies zivju barības objektu, zivju dabīgo nārsta vietu un dzīvotņu zuduma dēļ, tai skaitā zaudējumus, kas radušies, samazinoties ūdenstilpes zivsaimnieciskajai produktivitātei. Zivju resursiem radīto zaudējumu kompensācijas var būt mākslīgi pavairotu zivju mazuļu ielaišana vai samaksa par attiecīgo mazuļu atražošanu.

62. *MK 1995.gada 19.decembra noteikumi Nr.388 "Zivju fonda nolikums"* paredz fonda valsts budžeta dotācijas veidošanu un izmantošanu, lai iegūtu papildu finanšu līdzekļus un īstenotu attiecīgus projektus zivsaimniecības attīstībai. Fonda līdzekļus zivju resursu pavairošanas un atražošanas nolūkā publiski pieejamas ūdenstilpēs, izmanto galvenokārt dažādu vietējās nozīmes zivju atražošanas un aizsardzības projektu finansēšanai, kā arī atsevišķu zinātniskās izpētes darbu izpildei, kurus ierosinājušas valsts institūcijas, pašvaldības vai citas atvasinātas publiskas personas.

63. *MK 2010. gada 2. marta noteikumi Nr. 215 "Noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem"* paredz ZF atbalstu konkursa kārtībā zivju resursu atražošanas, tostarp dabisko dzīvotņu kvalitātes uzlabošanai, un nārsta vietu atjaunošanai u.c. zivju resursu aizsardzības pasākumiem publiski pieejamās ūdenstilpēs. Projektus ZF atbalsta saņemšanai var pieteikt valsts un pašvaldību institūcijas, citas atvasinātas publiskas personas, kā arī biedrības un ūdenstilpju nomnieki, ja ir vienošanās

ar pašvaldību par ūdeņu apsaimniekošanu.

64. MK 2009.gada 11.augusta noteikumi Nr.918 "Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanas kārtību" nosaka, ka pašvaldība, pildot deleģētās valsts (izpildvaras) funkcijas, iznomā tās teritorijā esošās publiskās ūdenstilpes un līdz nodošanai nomā, ievērojot valsts budžeta līdzekļu pieejamību un ieņēmumus, kas gūti no rūpnieciskās zvejas tiesību nomas un izmantošanas un no licencētās makšķerēšanas organizēšanas, nodrošina arī ar zivju resursu atražošanu saistītus pasākumus.

65. MK 2015.gada 31.marta noteikumi Nr.150 "Kārtība, kādā uzskaita un dabiskajās ūdenstilpēs ielaiž zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētos zivju mazuļus, kā arī prasības attiecībā uz mākslīgai zivju pavairošanai pielāgotu privāto ezeru izmantošanu" paredz speciālu starpinstitucionālu komisiju izveidošanu visu ielaisto zivju mazuļu uzskaitē, pieņemšanai un kontrolei, īstenojot zivju resursu atražošanas valsts programmu, kā arī nosaka kārtību un uzskaiti citiem ielaidumiem dabiskajās ūdenstilpēs.

66. MK 2002.gada 15.janvāra noteikumi Nr.27 "Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus" paredz saglabāt un ar būvniecību neietekmēt zivju resursu aizsardzības nolūkos zivīm atbilstošas dzīvotnes un nārsta vietas.

67. MK 2010.gada 21.decembra noteikumi Nr.1165 "Kārtība, kādā izsniedz atļaujas nemedājamo sugu indivīdu iegūšanai, ievieš Latvijas dabai neraksturīgas savvaļas sugas (introdukcija) un atjauno sugu populāciju dabā (reintrodukcija)" nosaka kārtību, kādā Latvijas dabā var tikt ieviestas vai pārvietotas jaunas zivju sugas.

68. MK 2008.gada 2.janvāra noteikumi Nr.5 "Lauksaimniecības dzīvnieku vispārīgās labturības prasības" nosaka vispārīgās labturības prasības lauksaimniecības dzīvnieku, tostarp zivju, turēšanai un izmantošanai, kā arī veterinārās prasības akvakultūras dzīvniekiem un to produktiem un regulē eksotisko un neeksotisko infekcijas slimību uzraudzības, kontroles, konstatēšanas un apkarošanas kārtību.

69. MK 2017.gada 14.marta noteikumi Nr.146 "Noteikumi par veterinārajām prasībām akvakultūras dzīvniekiem, no tiem iegūtiem produktiem un to aprītei, kā arī atsevišķu akvakultūras dzīvnieku infekcijas slimību profilaksei un apkarošanai" nosaka veterinārās prasības akvakultūras dzīvniekiem, no tiem iegūtajiem produktiem un to aprītei, kā arī atsevišķu akvakultūras dzīvnieku infekcijas slimību profilaksei un apkarošanai.

4. Plāna mērķis, rīcības virzieni, uzdevumi un pasākumi

70. **Plāna mērķis:** bioloģiski daudzveidīgi, saglabāti un zivsaimnieciski ilglaiīgi izmantojami zivju resursi Latvijā.

71. **Plāna rīcības virzieni** mērķa sasniegšanai:

a) 1. rīcības virziens – ceļotājzivju resursu atražošana Gaujas un Ventas baseinu publiskajās ūdenstilpēs;

b) 2. rīcības virziens – zivju resursu atražošana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā;

c) 3. rīcības virziens – zivju resursu atražošana publiski pieejamās ūdenstilpēs;

d) 4. rīcības virziens – zušu krājuma monitoringa pasākumi, turpmākas papildināšanas izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde;

e) 5. rīcības virziens – zivju dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana upēs;

f) 6. rīcības virziens - zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšana.

4.1. 1. rīcības virziens: ceļotājzivju resursu atražošana Gaujas un Ventas baseinu publiskajās ūdenstilpēs

72. Ievērojot BIOR rekomendācijas, īstenojot plāna 1. rīcības virzienu, tiek nodrošināta laša un taimiņa smoltu viengadnieku un divgadnieku, Baltijas stores 3 mēnešu vecu

viņvasaras mazuļu, strauta foreles viņvasaras mazuļu, zandarta viņvasaras mazuļu un nēģa kāpuru ielaišana, kā arī nēģu vaislinieku nogādāšana nārsta vietās augšpus šķēršļiem. Nodrošinot darbu veikšanu, to īstenošanā tiek ievērotas zemāk minētās prasības:

- a) visiem dabiskajos ūdeņos izlaistajiem lašiem un taimiņiem tiek nogriezta taukspura;
- b) zvejojot lašu un taimiņu vaisliniekus tiek ievērots dzimtās upes princips - tajā pašā upē izlaižot smoltus;
- c) strauta foreles tiek atražotas tikai no Latvijas izcelsmes strauta foreļu vaisliniekiem;
- d) Baltijas stores tiek izlaistas Gaujas augštecē, vidustecē, zem aizsprostiem un pēc šīm izlaišanām seko monitorings plāna 6.rīcības virziena ietvaros;
- e) ikgadējā zivju mazuļu ielaišanas plānā, ko BIOR saskaņo ar ZM, tiek noteikta zivju mazuļu ielaišana konkrētās ūdenstīpēs pa sugām, mazuļu attīstības stadijām un (vai) vecuma grupām, norādot izlaižamo zivju skaitu un to bioloģiskos normatīvus. Saistībā ar 1.rīcības virzienu ik gadu Ventas un Gaujas baseinu publiskajās ūdenstīpēs izlaižamo zivju mazuļu, smoltu un nēģu kāpuru kopējais apjoms pa sugām un attīstības stadijām, kā arī to ieteicamais ielaišanas laiks ir norādīti 1.tabulā;
- f) nēģi Ventas un Gaujas baseinu publiskajās ūdenstīpēs tiek nogādāti nārsta vietās augšpus šķēršļiem. Precīzas nēģu ielaišanas vai vaislinieku pārvietošanas vietas tiek norādītas BIOR un ZM ikgadēji saskaņojamajā zivju mazuļu ielaišanas plānā. Kurzemē šo vietu norādīšanā tiek ņemti vērā INTERREG projekta LAMPREY¹¹ ietvaros sagatavotie dokumenti un cita pieejamā informācija.

73. Šajā rīcības virzienā paredzētos pasākumus atbilstoši ZL 21.panta otrajai daļai nodrošina BIOR, noslēdzot divpusēju līgumu ar ZM un tā īstenošanai nepieciešamais finansējums tiek paredzēts no valsts budžeta apakšprogrammas 25.01.00. "Zivju resursu izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte".

1.tabula
Zivju mazuļu, smoltu un nēģu kāpuru ielaišanas apjoms (gab.)
1.rīcības virziena īstenošanai

Suga, attīstības stadija un vecums*	Gads				Minimālais svars (g) mazākajām zivīm grupā	Vidējais svars (g) grupā	Ieteicamais izlaišanas laiks
	2021	2022	2023	2024			
Laša un taimiņa smolti, 1 t.sk.							
laša smolti	250 000	250 000	250 000	250 000	15 (Gauja) 15 (Venta)	18 (Gauja) 20 (Venta)	Udens temperatūra upē sasniedz 8 °C divgadniekiem 7 °C
taimiņa smolti	100 000	100 000	100 000	100 000	13 (Gauja) 13 (Venta)	15 (Gauja) 20 (Venta)	
Taimiņa smolti, 2	20 000	20 000	20 000	20 000	25 (Gauja)	35 (Gauja)	
Baltijas stores viņvasaras mazuļi (3 mēnešus veci)	5000	5 000	5 000	5 000	–	–	IX-X (Gaujā)
Zandarta mazuļi, 0+	50 000	50 000	50 000	50 000	–	1	VII–VIII
Strauta foreles mazuļi, 0+	100 000	100 000	100 000	100 000	–	1	VI–IX
Nēģa kāpuri	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	–	–	V–VI

¹¹ <https://bior.lv/en/cross-boundary-evaluation-and-management-lamprey-stocks-lithuania-and-latvia>

KOPA (kāpuri un mazuļi)	7 525 000	7 525 000	7 525 000	7 525 000	–	–	
Nēģu vaislinieku nogādāšana nārsta vietās augšpus šķēršļiem	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	–	–	VII-V

* **Zivju mazuļu un smoltu vecuma apzīmējumi:**

- 1) 0+ – vienas vasaras mazulis, pirmajā augšanas sezonā līdz 31.decembrim;
- 2) 1 un 2 – mazulis vai smolts viengadnieks un mazulis vai smolts divgadnieks, no 1.janvāra līdz 31.maijam, attiecīgi apmēram viena un divu gadu vecumā pēc izšķilšanās;
- 3) 1+ un 2+ – mazulis divvasarnieks un mazulis trīs vasarnieks, attiecīgi otrajā un trešajā dzīves gadā, no 1.jūnija līdz 31.decembrim.

74. Īstenojot zivju resursu atražošanu 1. rīcības virziena ietvaros, var savstarpēji aizvietot noteikta skaita vienas sugas dažādu zivju vecuma grupas, ievērojot to, ka lielākiem (vecākiem) īpatņiem izdzīvotība ir lielāka nekā mazākiem (jaunākiem) īpatņiem (skat. 4.tab.).

75. Konkrētie rīcības virziena īstenošanā noteiktie uzdevumi, plānotie pasākumi un darbības kopējie rezultātīvie rādītāji iekļauti šī plāna 5.tabulā.

4.2. **2. rīcības virziens: zivju resursu atražošanas HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā**

76. Daugavas HES kaskādes darbība zivju resursus ietekmē nemainīgā līmenī. Tā aprēķināta kā neiegūtā nozveja (t.sk. zvejā, maksšķerēšanā un zemūdens medībās) viena gada laikā: 200 t lašu, 50 t taimiņu, 70 t vimbu, 50 t nēģu, 2 t zušu, kas rodas ceļotāzivīm zaudējot specifiskās krācainās nārsta vietas augšpus dambjiem un migrācijas iespēju līdz nārsta vietām, kā arī neiegūtā citu zivju nozveja 24 t. Līdz ar to zaudējumu kompensācija, ielaižot Daugavas baseina upēs un ezeros zivju mazuļus, tiek paredzēta iepriekšējā apjomā - 6 300 000 zivju kāpuru, mazuļu un smoltu gadā (pamatojoties uz VVD lēmumu, kura pieņemšanai izmantots attiecīgs zaudējumu aprēķins, kas noteikts saskaņā ar *MK 2001. gada 8. maija noteikumiem Nr.188 "Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība"*).

77. Ievērojot BIOR rekomendācijas, 2.rīcības virziena ietvaros tiek nodrošināta laša un taimiņa smoltu viengadnieku un divgadnieku, līdakas vienas vasaras maļu, zandarta un vimbas vienas vasaras mazuļu, kā arī nēģa kāpuru ielaišana un nēģu vaislinieku pārvietošana nārsta vietās augšpus šķēršļiem. Nodrošinot darbu veikšanu, to īstenošanā tiek ievērotas zemāk minētās prasības:

- a) visiem dabiskajos ūdeņos izlaistajiem lašiem un taimiņiem tiek nogriezta taukspura;
- b) zvejojot lašu un taimiņu vaisliniekus tiek ievērots dzimtās upes princips - tajā pašā upē izlaižot smoltus;
- c) līdakas vienas vasaras mazuļi tiek ielaisti Daugavas HES ūdenskrātuvēs;
- d) 1.rīcības virziena izpildei tiek izveidots un z/a "Tome" uzturēts Baltijas stores vaislas ganāmpulks;
- e) ikgadējā zivju mazuļu ielaišanas plānā, ko BIOR saskaņo ar ZM, tiek noteikta zivju mazuļu ielaišana konkrētās ūdenstilpēs pa sugām, mazuļu attīstības stadijām un (vai) vecuma grupām, norādot izlaižamo zivju skaitu un to bioloģiskos normatīvus. Saistībā ar plāna 2. rīcības virzienu ik gadu Daugavas UBA upēs un ezeros izlaižamo zivju mazuļu, smoltu un nēģu kāpuru kopējais apjoms pa sugām un attīstības stadijām, kā arī to ieteicamais ielaišanas laiks ir norādīti šī plāna 2.tabulā;
- f) nēģi tiek nogādāti nārsta vietās augšpus šķēršļiem (no Daugavas lejteces uz Ogres upi). Precīzas nēģu ielaišanas vai vaislieniku pārvietošanas vietas tiks norādītas BIOR un ZM

ikagēji saskaņojamajā zivju mazuļu izlaišanas plānā.

78. Atbilstoši ZL 21.panta otrajai daļai zivju resursu pavairošanu Daugavā un tās baseina upēs nodrošina BIOR z/a "Tome" ar filiāli "Dole", kas, pamatojoties uz divpusēju līgumu starp BIOR un Latvenergo (kompensācijas maksājums par zivju resursiem nodarītajiem zaudējumiem), nodrošina šī plāna 2. rīcības virziena pasākumu īstenošanu.

2.tabula
Zivju mazuļu, smoltu un nēģu kāpuru ielaišanas apjoms (gab.)
2.rīcības virziena īstenošanai

Suga, attīstības stadija un vecums*	Gads				Minimālais svars (g) mazākajām zivīm grupā	Vidējais svars (g) grupā	Ieteicamais izlaišanas laiks
	2021	2022	2023	2024			
Laša un taimiņa smolti, 1 t.sk.							
laša smolti	500 000	500 000	500 000	500 000	18	25	Pavasaris, ūdens temperatūra upē sasniedz 8°C
taimiņa smolti	90 000	90 000	90 000	90 000	15	18	
Taimiņa smolti, 2	10 000	10 000	10 000	10 000	25	35	
Baltijas stores vienasaras mazuļi (3 mēnešus veci)	5000	5 000	5 000	5 000	–	–	IX-X (Gaujā)
Līdakas mazuļi, 0+	5 000	5 000	5 000	5 000	1	1	V–X
Zandarta, vimbas, mazuļi, 0+	700 000	700 000	700 000	770 000		Vimba – 0,8 Zandarts – 1	VI–X
Nēģa kāpuri	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	–	–	V–IV
KOPĀ (kāpuri un mazuļi)	6 300 000	6 700 000	6 300 000	6 300 000	–	–	
Nēģu vaislinieku pārvietošana	1250 kg	1250 kg	1250 kg	1250 kg	–	–	VII-V

* Skaidrojumu par zivju mazuļu un smoltu attīstības un vecuma apzīmējumiem skatīt pie 1.tabulas.

79. Īstenojot zivju resursu atražošanu 2. rīcības virziena ietvaros, var savstarpēji aizvietot noteikta skaita vienas sugas dažādu zivju vecuma grupas, ievērojot to, ka lielākiem (vecākiem) īpatņiem izdzīvotība ir lielāka nekā mazākiem (jaunākiem) īpatņiem (skat. 4.tab.).

80. Konkrētie rīcības virziena īstenošanā noteiktie uzdevumi, plānotie pasākumi un darbības kopējie rezultātīvie rādītāji iekļauti šī plāna 5.tabulā.

4.3. 3. rīcības virziens: zivju resursu atražošana publiski pieejamās ūdenstilpēs

81. Ievērojot BIOR rekomendācijas, 3.rīcības virzienā zivju resursu ilgspējas nodrošināšanai tiek paredzēts, ka pašvaldības un (vai) ūdenstilpju apsaimniekotāji ar attiecīgiem projektu pieteikumiem ZF (saskaņā ar MK 2010. gada 2. marta noteikumos Nr. 215 "Noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem" noteiktajām prasībām) konkursa kārtībā papildinās zivju krājumus, ielaižot zivsaimnieciski izmantojamo zivju sugu mazuļus, smoltus un kāpurus publiski pieejamajās ūdenstilpēs, kurās netiek īstenoti attiecīgo zivju sugu atražošanas pasākumi saistībā ar šī plāna 1. un 2.rīcības virzienu. Nodrošinot darbu veikšanu, to īstenošanā tiek ievērotas zemāk minētās prasības un nosacījumi:

a) zivju krājumu papildināšanai saistībā ar šo rīcības virzienu tiek ieteiktas tādas zivju sugas kā ālants, līdaka, zandarts, vēdzele, vimba, strauta forele un taimiņš, kuru vidējais svars grupā izlaišanas laikā un ieteicamais izlaišanas laiks ir norādīti šī plāna 3.tabulā, taču pēc attiecīga BIOR pamatojuma saņemšanas tiek pieļauta arī citu zivju sugu ielašana;

3.tabula

3.rīcības virziena īstenošanai ieteiktās zivju sugas

Suga, vecums un attīstības stadija	Vidējais svars (g) grupā izlaišanas laikā	Ieteicamais izlaišanas laiks (mēnesis)
Ālants	10-30	V-X
Līdakas kāpuri	-	III-V
Līdakas mazuļi, 0+	1-30	V-X
Zandarta mazuļi, 0+	1-30	VII-X
Vēdzeles kāpuri **	-	I-IV
Vēdzeles mazuļi, 0+**	8-30	VII-X
Vimba	0,8-2	VI-X
Strauta foreles mazuļi, 0+**	1-8	VI-IX
Taimiņa smolti, 1**	18,0	Pavasaris, kad ūdens temperatūra upē sasniedz 8°C
Taimiņa smolti, 2**	35,0	Pavasaris, kad ūdens temperatūra upē sasniedz 7°C

* Skaidrojumu par zivju mazuļu un smoltu attīstības un vecuma apzīmējumiem skatīt pie šī plāna 1.tabulas.

** Tikai gadījumos, ja ir veikta priekšizpēte, kurā noskaidrotas potenciālo dzīvotņu platības un kvalitāte.

b) zivju resursi ik gadu tiek papildināti vismaz 50 publiski pieejamās ūdenstilpēs;

c) atbilstoši pašvaldību un (vai) ūdenstilpju apsaimniekotāju ZF konkursa kārtībā atbalstītajiem projektiem zivju resursu papildināšanai tiek paredzētas konkrētas izlaišanas vietas, zivju sugas, to vecums un attīstības stadija, kā arī izlaišanas apjoms. Šajā rīcības virzienā zivju audzēšanu galvenokārt nodrošina PVD atzītas privātās z/a, kā arī BIOR z/a, ja tām ir pieejami šādi mazuļi, kurus privātās z/a nevar piedāvāt, vai to piedāvātās zivju mazuļu izmaksas ir pārāk dārgas, lai to finansētu no valsts budžeta;

d) ja notiek saldūdens zivju vaislinieku zveja, īstenojot vaislinieku zvejas programmu, tiek paredzēta obligāta kāpuru, mazuļu vai smoltu ielašana upēs un ezeros, no kurām iegūti vaislinieki;

e) taimiņa smolti tiek atražoti tikai gadījumos, ja ir veikta priekšizpēte, kurā noskaidrotas potenciālo dzīvotņu platības un kvalitāte. Sasniedzot vēlamo taimiņu populāciju stāvokli ilgtermiņā konkrētā upē, krājuma mākslīga papildināšana tiek pārtraukta. Visiem taimiņu smoltiem tiek nogriestas taukspuras. Taimiņu reintrodukcijas un citos īpašos gadījumos, BIOR izvērtē katru individuālo gadījumu un var pieļaut arī jaunāku taimiņu un arī lašu vecuma grupu ielašana, kam taukspuras netiek grieztas. Taimiņu ielašana Salacas upē notiek tikai pārejas periodā (vēlākais līdz 2022. gadam) līdz tiks ielaisti tie smolti, kas iegūti un izaudzēti no iepriekšējos gados nozvejotajiem vaisliniekiem;

f) strauta foreļu un sīgu atražošanai tiek izvēlētas tikai Latvijas izcelsmes zivju sugas un zivis izlaiž tikai tajās ūdenstilpēs, kurās notiek zveja vai licencētā makšķerēšana;

g) ņemot vērā atražošanas izmaksu efektivitāti, par valsts budžeta dotācijas līdzekļiem atbalstāma ir līdz 30 g lielu līdakas, zandarta un vēdzeles vienasaras mazuļu ielašana, taču iespējama arī lielāku mazuļu ielašana atbilstoši plāna 4.tabulā noteiktajai zivju vecuma grupu savstarpējās aizvietojamībai, izmaksu starpību sedzot no projekta īstenojama līdzekļiem;

h) līdakas resursu atražošanā jāievēro reģionālais princips un atražošana jāveic ūdenstilpēs, kurās notiek intensīva līdaku resursu izmantošana. Zivis pirms izlaišanas tiek sašķirotas un vienā izlaišanas reizē tiek izlaistas līdzīga izmēra līdakas, kas sašķirotas šādās grupās: 1-10 g, 11-20 g, 21-30 g.;

i) vimbas vienasaras mazuļus var ielaist publiski pieejamās ūdenstilpēs pēc saskaņošanas ar BIOR;

j) zandartu izlaišanas apjomi var tikt palielināti tajās ūdenstilpēs, kurās saskaņā ar BIOR atzinumu ir piemērotas to ielaišanai un zandarta resurss tiek intensīvi izmantots;

k) pirms vēdzeles rusursu papildināšanas ūdeņu apsaimniekotājam būtu nepieciešams veikt pētījumu par vēdzeles ielaišanas nepieciešamību;

l) ālanta resursu papildināšana ir akceptējama tikai atsevišķos gadījumos, kad pirms tam ir veikts pētījums par ālanta ielaišanas nepieciešamību (zivsaimnieciskās vekspluatācijas noteikumi vai mērķa pētījums ālanta resursu novērtēšanai).

82. Īstenojot zivju resursu atražošanu 3. rīcības virziena ietvaros, var savstarpēji aizvietot noteikta skaita vienas sugas dažādu zivju vecuma grupas, ievērojot to, ka lielākiem (vecākiem) īpatņiem izdzīvotība ir lielāka nekā mazākiem (jaunākiem) īpatņiem (4.tab.)

4.tabula

Zivju vecuma grupu attiecības (savstarpējās aizvietojamības skaits gab.)

Zivju suga	Aizvietojamības attiecība (gab.)				Informācijas avots
	Kāpurs	Vienvasaras mazulis	Viengadnieks	Smolts	
Alants	100	10	1	–	–
Lasis	–	13,3	8	1	ICES WGBAST*
Līdaka	25	15 (1 g mazulis) 5 (10 g mazulis) 2 (30 g mazulis)	–	–	(Anpilova, Ponedelko)**
Nēģis	tiek izlaisti tikai kāpura stadijā				
Sīga	24	6	1	–	MK noteikumi***
Strauta forele	tiek izlaisti vienvasaras mazuļu stadijā				
Taimiņš	–	16,7	6,6	1	ICES WGBAST*
Vēdzele	60	6	1	–	MK noteikumi***
Vimba	–	8	1	–	MK noteikumi***
Zandarts	20	5	1	–	MK noteikumi***

Skaidrojumi.

* ICES WGBAST (*International Council for the Exploration of the Sea Baltic Salmon and Trout Assessment Working Group*) Report, 2007.

** Anpilova, Ponedelko. *Līdaku audzēšanas instrukcija* (krievu valodā). Ļeņingrada, 1970. 52 lpp.

*** Ministru kabineta 2001. gada 8. maija noteikumi Nr.188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība”.

83. Konkrētie plāna 3. rīcības virziena īstenošanā noteiktie uzdevumi, plānotie pasākumi un kopējie darbības rezultātīvie rādītāji ir iekļauti šī plāna 5.tabulā.

4.4. 4. rīcības virziens: zušu krājuma monitoringa pasākumi, turpmākas papildināšanas izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde

84. Plāna 4. rīcības virziena īstenošanai, lai izvairītos no papildus zivju mirstības, ko var izraisīt zušu pārbīvēšana, kā arī lai padziļināti izvērtētu līdzšinējo zušu krājuma papildināšanas efektivitāti, veicot aktīvu zušu monitoringu, 2021.–2024. gada periodā zušu ielaišana netiek veikta.

85. Lai sekmētu zušu plāna pasākumu papildinātību un turpmākās ilgspējas nodrošināšanu, īstenojot plāna 4.rīcības virzienu, tiek veikts ikgadējs monitorings upēs un ezeros, kuros iepriekšējā periodā ir ielaisti zuši, lai novērtētu datus par dzeltenzušu relatīvo skaitu (populācijas blīvumu) un to dabisko mirstību, kā arī potenciālo sudrabzušu daudzumu. Monitoringu un iegūto rezultātu novērtējumu nodrošina BIOR.

86. Balstoties uz zuša populācijas stāvokļa izmaiņu tendencēm, kas tiks novērtētas 2021.–2024. gada periodā, tiek izstrādātas rekomendācijas zušu krājuma mākslīgai papildināšanai nākošajā plānošanas periodā pēc 2024.gada, kā arī nepieciešamības gadījumā – rekomendācijas izmaiņām zvejas un makšķerēšanas regulējumā. Konkrēti 4.rīcības virziena ietvaros īstenojamie uzdevumi, plānotie pasākumi un kopējie darbības rezultātīvie rādītāji atspoguļoti 5.tabulā.

4.5. 5. rīcības virziens: zivju dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana upēs

87. Plāna 5.rīcības virzienā zivju resursu ilgstpējas nodrošināšanai tiek paredzēts, ka pašvaldības, ūdenstilpju apsaimniekotāji, kā arī valsts institūcijas un sabiedriskās organizācijas, kuru pārziņā vai darbību lokā ir zivju resursu pārvaldība un aizsardzība, ar attiecīgiem projektu pieteikumiem ZF (saskaņā ar MK 2010. gada 2. marta noteikumos Nr. 215 "Noteikumi par valsts atbalsta piešķiršanu zivsaimniecības attīstībai no Zivju fonda finanšu līdzekļiem" noteiktajām prasībām) konkursa kārtībā radīs upēs zivju dabiskai atražošanai un to dzīves videi labvēlīgākus apstākļus, mazinot antropogēno ietekmi (veidojot nārsta vietas, attīrot dzīvotnes no aizauguma, nojaucot aizsprostus utt.).

88. Ja kādā upē vai ezerā ir notikusi ekoloģiska katastrofa (piesārņota ūdens vide ar ķīmikālijām u.c. noplūdušām vielām), kuras dēļ ir cietuši zivju resursi, ZF atbalsts zivju resursu atražošanai un to dzīvotņu atjaunošanai tiek paredzēts prioritārā kārtā, tos rindojot virs citiem projektu pieteikumiem šajā rīcības virzienā.

89. BIOR izvērtē un sniedz atzinumus par ZF pieteiktiem projektiem zivju dabisko dzīvotņu kvalitātes uzlabošanai un nārsta vietu atjaunošanai. ZF padome ik gadu paredz un nodala šiem pasākumiem vismaz 20 % vai vairāk no kopējā pasākumam "Zivju resursu pavairošana un atražošana publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātajās upēs, kurās ir atļauta maksšķerēšana" ik gadu ar ZF padomes lēmumu plānotā atbalsta apmēra.

90. Latvijā salīdzinoši sen tiek veikta bebru aizsprostu un koku sagāzumu izvākšana, kā arī ūdensaugu izpļaušana, taču monitorings šādu pasākumu efektivitātes novērtēšanai uzsākts tikai pēdējos gados. Pirmie monitoringa rezultāti (pētījuma atskaite pieejama BIOR mājaslapā¹²) liecina, ka upes zivju faunas izmaiņas pēc darbu veikšanas ir salīdzinoši nelielas.

91. Lai ieguldījumi būtu iespējami efektīvi, migrācijas šķēršļu demontāža vai pārbūve iespēju robežās tiek veikta objektos, kuru ietekme ir vislielākā. Šādu objektu identificēšanai izmanto jau veiktu pētījumu rezultātus.

92. Pēc Latvijas vides aizsardzības fonda īstenotā projekta¹³, kura mērķis ir izveidot Latvijas upju sarakstu, kurā novērtēta upju nozīme zivju sugu aizsardzībā, ihtiofaunas daudzveidības un saimnieciski izmantojamo zivju resursu saglabāšanā, identificēti galvenie šo nozīmi ietekmējošie faktori un novērtēta potenciālā nozīme pēc noteiktu apsaimniekošanas pasākumu veikšanas publiskošanas, projektu plānošanā tiek ņemti vērā šī pētījuma rezultāti un tālākās potenciālās darbības tiek balstītas uz projekta rezultātiem. Projekta rezultātā tiks izveidots publiski pieejams upju saraksts, kurā prognozēta sagaidāmā zivju faunas stāvokļa uzlabošanās pēc noteiktu apsaimniekošanas pasākumu (migrācijas nodrošināšana, dzīvotņu platības palielināšana u.c.) īstenošanas. Šāds saraksts ir nepieciešams, lai nodrošinātu zinātniski pamatotu apsaimniekošanas pasākumu plānošanu un palielinātu to efektivitāti. Šāda saraksta pastāvēšana būtu nozīmīgs priekšnosacījums EJZF un cita finansējuma piesaistei un iespējami mērķtiecīgai izmantošanai. VARAM sadarbībā ar ZM izvērtēs projekta rezultātus un sagatavos priekšlikumus tālākai iespējamai rīcībai, tostarp iespējamai ES fondu finansējuma piesaistei.

93. Pēc šī plāna 92.punktā minētā projekta izvērtējuma pabeigšanas, finansējums zivju migrācijas iespēju atjaunošanai, piemēram, to traucējošo mehānisko šķēršļu novēršanai, var tikt piesaistīts arī no atbilstošiem 2021.- 2027. plānošanas periodam paredzētajiem ES fondiem, nodrošinot, ka šis atbalsts nepārklājas ar darbībām, kas arī turpmāk tiek finansētas no ZF.

94. Faktisko izmaiņu novērtēšanai pēc projektu īstenošanas, tiek veikts monitorings, lai varētu pārlicināties par līdzekļu ieguldīšanas lietderību un identificēt pasākumus, kuru īstenošana ļauj sasniegt vislabāko rezultātu.

¹² https://bior.lv/sites/default/files/inline-files/Upju_atjaunosana_atskaite_II.pdf

¹³ https://www.lvafa.gov.lv/projects/1-08_43_2020

95. Ik gadu 5.rīcības virziena ietvaros tiek īstenoti vismaz 5 projekti nārsta vietu, dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošanai, uzlabošanai. Priekšroka tiek dota projektiem, kuriem, balstoties uz iepriekš veiktajiem pētījumiem ir prognozēta sagaidamā stāvokļa uzlabošanās, kas tiek izteikta izmēramos lielumos, piemēram, esošais un sasniedzamais noteiktas sugas zivju mazuļu īpatņu blīvums.

96. Konkrētie plāna 5.rīcības virziena īstenošanā noteiktie uzdevumi, plānotie pasākumi un kopējie darbības rezultātīvie rādītāji ir iekļauti šī plāna 5.tabulā.

4.6. 6. rīcības virziens: zivju resursu atražošanas zinātniskā novērtējuma nodrošināšana

97. BIOR īstenotie pasākumi plāna 6. rīcības virziena sekmīgai īstenošanai ietver sekojošas darbības:

a) lašu un taimiņu smoltu kvalitātes un atražošanas efektivitātes novērtējums - smoltu kvalitātes novērtējums pirms izlaišanas; maksīgi audzēto lašu un taimiņu smoltu lejumigrācijas novērtējums Gaujā; uz nārstu migrējošo lašu īpatsvara novērtējums Gaujā un Ventā; lašu un taimiņu atražošanas pasākumu uzraudzība un novērtējums;

b) nēģu resursu monitorings atražošanas efektivitātes izvērtēšanai - nēģu dabiskās atražošanās un populācijas stāvokļa monitoring; nēģu vaislinieku pārvešanas un maksīgi pavairotu nēģu kāpuru ielašanas efektivitātes novērtējums;

c) dzīvotņu un zivju migrācijas iespēju atjaunošanas ietekme uz zivju resursu stāvokļa izmaiņām, sniedzot novērtējumu;

d) plēsīgo zivju un vimbu resursu novērtējums un atražošanas rekomendācijas - vimbu, līdaku un zanadartu mazuļu kvalitātes novērtējums 1., 2. un 3. rīcības virziena realizācijai un vimbu atražošanas efektivitātes novērtējums;

e) zinātniskais padoms atražošanas jautājumos - zinātnisku rekomendāciju un atzinumu sagatavošana par īstenojamiem pasākumiem saistībā ar šī plāna 3. rīcības virzienu; zinātnisku rekomendāciju un atzinumu sagatavošana par konkrētu dzīvotņu uzlabošanu un nārsta vietu atjaunošanu; zinātnisku rekomendāciju sagatavošana pasākumu īstenošanas pilnveidošanai nākamajā politikas plānošanas periodā; sabiedrības informēšanas pasākumi par zivju resursu atražošanas un krājumu papildināšanas jautājumiem: preses relīzes, semināri, publikācijas.

98. Šajā rīcības virzienā paredzētos pasākumus nodrošina BIOR no valsts budžeta apakšprogrammai 25.01.00. "Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte" ik gadu iedalītā finansējuma.

99. Konkrēti 6. rīcības virziena īstenošanā noteiktie uzdevumi, plānotie pasākumi un darbības kopējie rezultātīvie rādītāji ir iekļauti 5.tabulā.

5. Plāna pasākumu darbības rezultāti un rezultātīvie rādītāji

5.tabula
Plāna rezultātīvie rādītāji

Plāna mērķis		Bioloģiski daudzveidīgi, saglabāti un zivsaimnieciski ilglaiči izmantojami zivju resursi Latvijā				
Politikas rezultāts (-i) un rezultātīvais rādītājs (-i)		Makšķerēšanā, vēžošanā, zemūdens medībās un zvejā nodrošināts zivsaimnieciski izmantojamo zivju un vēžu (turpmāk – zivju) resursu pieaugums par vismaz 500 tonnām gadā – publiski pieejamos iekšējo ūdeņu zivju resursus ik gadu papildinot par vismaz 15 milj. gab. zivju kāpuru, mazuļu un smoltu, tai skaitā nēģu kāpuru				
1. rīcības virziens: ceļotājzivju resursu atražošana Gaujas un Ventas baseinu publiskajās ūdenstilpēs						
Nr. p. k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultātīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.1.	Zivju resursu atražošana (t.sk. vairošanas materiāla)	Nodrošināta zivju mazuļu audzēšana un izlaišana dabiskajos	Ik gadu ielaists vismaz 7,525 milj. gab.	BIOR	ZM	Katru gadu 1. un 2.pusgadā

	iegāde, audzēšanas process un izlaišana dabiskajos ūdeņos u.c.)	ūdeņos atbilstoši ZM un BIOR ikgadēji noslēgtajam līgumam un ielaišanas plānā noteiktajam apjomam un izlaišanas vietām. Sagatavoti attiecīgi pārskati par paveikto darbu.	ceļotājzivju mazuļu, smoltu un nēģa kāpuru.			
2. rīcības virziens: zivju resursu atražošana HES kaskādes radīto zaudējumu kompensācijai Daugavā						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
2.1.	Zivju resursu atražošana (t.sk. vaislas materiāla iegāde, audzēšanas process un izlaišana dabiskajos ūdeņos u.c.)	Nodrošināta zivju mazuļu audzēšana un izlaišana dabiskajos ūdeņos atbilstoši Latvenergo un BIOR noslēgtajam līgumam un ikgadējā ielaišanas plānā noteiktajam apjomam un izlaišanas vietām. Sagatavoti attiecīgi pārskati par paveikto darbu.	Ik gadu ielaisti vismaz 6,3 milj.gab. zivju mazuļu, smoltu un nēģa kāpuru.	BIOR	Latvenergo, ZM	Katru gadu 1. un 2.pusgadā
3. rīcības virziens: zivju resursu atražošana publiski pieejamās ūdenstilpēs						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
3.1.	Zivju resursu atražošana (t.sk. zivju mazuļu iepirkšana un izlaišana dabiskajos ūdeņos)	Saņemts ZF atbalsts zivju resursu atražošanas projektiem un nodrošināta zivju resursu papildināšana. Sniegti attiecīgi pārskati par īstenotajiem pasākumiem un projektiem.	Ik gadu papildināti zivju resursi vismaz 50 ūdenstilpēs atbilstoši apjomiem, kurus nosaka konkrēto ūdeņu Zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi vai attiecīgas zinātniskās rekomendācijas.	Projektu pieteicēji: valsts iestādes, pašvaldības vai citas atvasinātas publiskas personas, kā arī biedrības un ūdeņu nomnieki, ja ir vienošanās ar pašvaldību par ūdeņu apsaimniekošanu.	LAD, ZM	Katru gadu 1. un 2.pusgadā
4. rīcības virziens: zušu krājuma monitoringa pasākumi, turpmākas papildināšanas izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1.	Zušu ielaišanas efektivitātes monitorings, zuša krājumu papildināšanās monitorings un rekomendāciju izstrāde krājumu turpmākai papildināšanai	Īstenots zušu monitorings upēs un ezeros, kuros ielaisti zušu mazuļi. Veikta uz jūru migrējošo sudrabzušu uzskaitē Daugavā un Lilastes upē. Sagatavotas rekomendācijas turpmākai zuša krājumu papildināšanai.	Ik gadu veikta dzeltenzušu blīvuma uz laukuma vienību novērtēšana 7 ezeros un 30 upēs . Sagatavota rekomendācija zuša krājuma turpmākai papildināšanai.	BIOR		Katru gadu 1. un 2.pusgadā. Rekomendācija 2024.gada 2.pusgadā.
4.2.	Zvejas izraisītās zušu mirstības novērtējums	Veikta visu Daugavā un Lilastes upē specializētajos zušu uzskaites muros noķerto sudrabzušu iezīmēšana ar	Veikts populācijas stāvokļa izmaiņu tendenču novērtējums un	BIOR		Uzskaites katru gadu 1. un 2.pusgadā. Rekomendācija

		piekarzīmītēm. Uzsākti iezīmēšanas pilotpētījumi izmantojot telemetriskās zīmes. Sagatavoti attiecīgi pārskati par paveikto darbu.	sagatavota rekomendācija izmaiņām zvejas un maksšķerēšanas regulējumā nākamajam periodam.			2024.gada 2.pusgadā.
5. rīcības virziens: zivju dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana upēs						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
5.1.	Zivju nārsta vietu, dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana, uzlabošana.	Atjaunotas zivju nārsta vietas, dzabiskās dzīvotnes un veikta migrācijas iespēju uzlabošana upēs. BIOR izvērtē projektus un sniedz atzinumus un zinātniskās rekomendācijas.	Ik gadu īstenoti vismaz 5 projekti.	Projektu pieteicēji: valsts iestādes, pašvaldības vai citas atvasinātas publiskas personas, kā arī biedrības un ūdeņu nomnieki, ja ir vienošanās ar pašvaldību.	LAD, ZM, BIOR, VARAM	Katra gada 1. un 2.pusgads
6. rīcības virziens: plāna īstenošanas zinātniskās uzraudzības un novērtējuma nodrošināšana						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
6.1.	Plānā ietvertu pasākumu īstenošanas zinātniskā uzraudzība un novērtējums.	Nodrošināta zivju atražošanas koordinācija, sniegti atzinumi ZF pieteiktajiem un citiem projektiem zivju mākslīgajai atražošanai, dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanai, migrācijas iespēju atjaunošanai. Sagatavots ikgadējs mazuļu izlaišanas plāns. Sniegts novērtējums par plānā īstenotajiem pasākumiem un izstrādātas rekomendācijas nākamajam periodam.	Ik gadu sniegti vismaz 80 atzinumi , zinātniskas rekomendācijas vai sagatavoti pārskati par plānā īstenotiem pasākumiem.	BIOR	ZM	Katra gada 1. un 2.pusgads

6. Plāna ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetu

100. Plāns tiek īstenots par piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem no budžeta apakšprogrammas 25.01.00 "Zivju izmantošanas regulēšana, atražošanas un izpēte", kā arī projektu veidā konkursa kārtībā no budžeta apakšprogrammas 25.02.00 "Zivju fonds".

101. Plāna 5.rīcības virzienam, kas paredz zivju migrācijas iespēju atjaunošanu (šķēršļu novēršanu) upēs, varētu tikt piesaistīts ES fondu finansējums, ņemot vērā, ka tas ir saskanīgs ar ES KZP un vides politikas īstenošanu, un to pieļauj attiecīgs ES fondu (piemāram, EJZF) izmantošanas regulējums 2021.-2027. plānošanas periodam. Tādā gadījumā pēc šī plāna 92.punktā minētā projekta pabeigšanas un tā rezultātu izvērtēšanas, ZM nepieciešamo finansējumu attiecīgā pasākuma īstenošanai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieprasīs no valsts pamatbudžeta programmas 80.00.00 "Nesadalītais finansējums Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai".

102. Jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu plāna īstenošanai 2022. un 2023.gadā tiks izskatīts Ministru kabinetā likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022., 2023. un 2024.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2022.gadam" sagatavošanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu priekšlikumiem jauno politikas iniciatīvu pieteikumiem, ievērojot valsts budžeta finansālās iespējas.

103. Plānā nav ietverti tādi uzdevumi, kas tieši ietekmētu pašvaldību budžetus, jo pašvaldības var izvēlēties, vai pieteikties un izvērtēt cik daudz pašu līdzfinansējuma piesaistīt ZF atbalsta pasākumiem. Kopsavilkums par plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamo valsts un pašvaldību budžeta finansējumu sniegts 6.tabulā.

6.tabula.
Kopsavilkums par plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamo valsts un pašvaldību budžeta finansējumu (euro).

Uzdevums	Pasākums	Budžeta programmas (apakš-programmas) kods un nosaukums	Vidēja termiņa budžeta ietvara likumā plānotais finansējums			Nepieciešamais papildu finansējums***					2024.gads
			2021. gads	2022. gads	2023. gads	2021. gads	2022. gads	2023. gads	turpmākajā laikposmā līdz pasākuma pabeigšanai (ja pasākuma īstenošana ir terminēta)	turpmāk ik gadu (ja pasākuma izpilde nav terminēta)	
Finansējums plāna īstenošanai kopā			1056822	1056822	1056822	295980	295980	295980	295980	0	1352802
tajā skaitā											
Zemkopības ministrija			1056822	1056822	1056822	295980	295980	295980	295980	0	1352802
1. uzdevums*			612022	612022	612022	149618	149618	149618	149618	0	761640
1.1.pasākums "Zivju			612022	612022	612022	149618	149618	149618	149618	0	761640

	resursu atražošana (t.sk. vaislas materiāla iegāde, audzēšana un izlaišana dabiskajos ūdeņos u.c.)”										
	Zemkopības ministrija	25.01.00 “Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte”	612022	612022	612022	149618	149618	149618	149618	0	761640
2.uzdevums**			0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2.1.pasākums “Zivju resursu atražošana (t.sk. vaislas materiāla iegāde, audzēšana un izlaišana dabiskajos ūdeņos u.c.)”		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.uzdevums			195000	195000	195000	0	0	0	0	0	195000
	3.1.pasākums “Zivju resursu atražošana (t.sk. zivju mazuļu iepirkšana un izlaišana dabiskajos ūdeņos)”		195000	195000	195000	0	0	0	0	0	195000
	Zemkopības ministrija	25.02.00 “Zivju fonds”	195000	195000	195000	0	0	0	0	0	195000
4.uzdevums*			0	0	0	135000	135000	135000	135000	0	135000
	4.1. pasākums “Zušu ielašanas efektivitātes monitorings, zuša krājumu papildināšanās monitorings un rekomendāciju izstrāde krājumu turpmākai papildināšanai”		0	0	0	135000	135000	135000	135000	0	135000
	Zemkopības ministrija	25.01.00 "Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte"	0	0	0	135000	135000	135000	135000	0	135000
5.uzdevums***			75000	75000	75000	0	0	0	0	0	75000
	5.1.pasākums “Zivju nārstavietu, dabisko		75000	75000	75000	0	0	0	0	0	75000

	dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana, uzlabošana”										
	Zemkopības ministrija	25.02.00 “Zivju fonds”	75000	75000	75000	0	0	0	0	0	75000
6.uzdevums*			174800	174800	174800	11362	11362	11362	11362	0	186162
	6.1. pasākums “Plānā ietvertu pasākumu īstenošanas zinātniskā uzraudzība un novērtējums”		174800	174800	174800	11362	11362	11362	11362	0	186162
	Zemkopības ministrija	25.01.00 "Zivju izmantošanas regulēšana, atražošana un izpēte"	174800	174800	174800	11362	11362	11362	11362	0	186162

Piezīmes:

* Ja finansējums attiecīgajā plāna īstenošanas gadā 1., 4. un 6.uzdevumam netiek papildus piešķirts vai tiek samazināts, tad attiecīgi ir samazināms izlaižamo zivju daudzums un plānoto darbu apjoms. 2020.gadā valsts budžeta dotācija 25.01.00 apakšprogrammai bija 1 049 135 EUR, no kuras 612 022 EUR tika novirzīts zivju resursu atražošanai, bet 174 800 EUR plāna 2017.-2020.gadam īstenošanas zinātniskajai uzraudzībai un novērtējumam. No 2022.gada vidēja termiņa budžeta perspektīvā tiek plānots ievērojams līdzekļu samazinājums šajā valsts budžeta apakšprogrammā (-36 996 EUR). Vienaļikus jāņem vērā, ka plāna sekmīgai izpildei un tā īstenošanas zinātniskā monitoringa nodrošināšanai ik gadu būtu nepieciešams papildu finansējums. Jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu 2022. un 2023.gadam tiks izskatīts Ministru kabinetā likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022., 2023. un 2024.gadam” un likumprojekta “Par valsts budžetu 2022.gadam” sagatavošanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu priekšlikumiem jauno politikas iniciatīvu pieteikumiem, ievērojot valsts budžeta finansiālās iespējas.

** Pasākumi ik gadu tiek finansēti no Latvenergo zivju resursiem nodarītā zaudējumu kompensācijas maksājuma. Pilnvērtīgai plāna īstenošanai nepieciešams 1 311 721 EUR apmērā ik gadu. Ja finansējums attiecīgajā plāna īstenošanas gadā 2.uzdevumam pilnā apjomā nav pieejams, tad attiecīgi ir samazināms izlaižamo zivju daudzums.

***Iespējams ES fondu finansējums pēc šī plāna 92.punktā minētā projekta pabeigšanas un izvērtēšanas.

7. Par plāna pasākumu īstenošanu atbildīgās institūcijas

104. Par plāna ieviešanu un tajā ietverto pasākumu īstenošanu Latvijā no 2021. līdz 2024.gadam atbildīga ir ZM, kas nodrošina ar zivju resursu izmantošanu, atražošanu un zinātniskās izpētes organizēšanu saistītās ES un nacionālās politikas ieviešanu Latvijā.

105. Plāna konkrētu pasākumu īstenošanā un nodrošināšanā ir iesaistītas šādas valsts institūcijas:

106. BIOR – zivsaimniecības jomā īsteno valsts politiku zivju krājumu papildināšanā un zinātniskajā izpētē, zinātniskā pamatojuma nodrošināšanā zivju resursu ilgtspējīgai izmantošanai un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai un zivju resursu atražošanai;

107. LAD, kas administrē ZF un EJZF projektu pieteikumus un īstenoto projektu uzraudzību. Par ZF atbalstītajiem pasākumiem lemj ZF padome.

108. Pārskats par plāna īstenošanu 2021.–2024.gadā, kā arī priekšlikumi rīcībai pēc plāna darbības perioda beigām tiek gatavoti, pamatojoties uz informāciju (pārskatiem), ko sniedz BIOR atbilstoši savai kompetencei, kā arī ievērojot plānā noteiktos pasākumus (šī plāna 5.tabula).

109. BIOR pārskatu par plāna īstenošanu 2021.–2024.gadā iesniedz ZM līdz 2025.gada 1.februārim.

110. Ar BIOR sagatavoto pārskatu par plānā noteikto uzdevumu īstenošanu 2021.–2024.gadā, kā arī priekšlikumiem par rīcību pēc plāna darbības perioda beigām tiek iepazīstināta ZM Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvā padome un informācija ievietota ZM tīmekļa vietnē.

Zemkopības ministrs

Kaspars Gerhards